

JAREM OD VÍKENDU K VÍKENDU

Bohatý blok jarních doprovodných víkendových a svátečních programů v plzeňské zoologické a botanické zahradě tradičně zahajuje Vítání jara, otevírání České řeky a probouzení lesa. Nejinak tomu bylo i letos. V 11 hod. 24. března pustil vodník po zimě slavnostně stavidla České řeky. Děti vyrazily na první letošní naučnou stezku... Jen do lesa prostřednictvím lesní pedagogiky nezvali lešáci z Lesů ČR, ale tentokrát z plzeňské pobočky Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů. Trochu jiná podoba seznamování s lesem určitě nebyla na škodu. Přítomní se prostřednictvím ukázek a ústy lektorů Ing. Boženy Sochorové, Ing. Jitky Maxové a jejich kolegy Ing. Petra Macháčka dozvěděli o lesních zvířatech od hlavy až po jejich stopy. Zjistili, že stojáček je v myslivecké terminologii označení pro ptačí nohu. Poznávali nejčastější listnaté a jehličnaté stromy od semenáčků až po jejich plody a semena. Viděli, jak vypadá z nich vyrobená nábytkářská dýha. Co chvíli přerušil povídání zvuk pro většinu neznámého nástroje. To Ing. Maxová zahrála na borlicí a lovecký roh.

Dle dostupných informací se Velikonocce po všechny čtyři dny slaví právě jen na statku Lüftnerka. Pátek patřil především ukázkám zdobení kraslic, pletení pomlázek a dalším lidovým do-

Pavel Vašek z Holýšova, každoroční host tradičních Velikonoc na Lüftnerce, učil letos pletět pomlázku i brazilského studenta Leonarda Castanho de Camargo ze San Paula. S dalšími dvěma studenty z Kanady a Indie momentálně studuje klatovské gymnázium J. Vrchlického. Výměnný pobyt pro tři klatovské studenty a tři zahraniční zprostředkoval Rotary klub.
Foto František Hykeš

vednostem a řemeslům spojených s jarem. Tato zajímavá a pestrá podívaná pokračovala též v dalších dnech. Hlavní program byl ale po každé jiný. Odlišné byly jednotlivé velikonoční dny i počasím. Slunný a teplý pátek přilákal na statek ke 4 000 návštěvníků. Po nočním ochlazení v sobotu to byla už jen tisícovka lidí. Sobotní kulturní program byl určen především malým dětem. Mladí herci – studenti ZUŠ Terezie Brzkové v Plzni – pod vedením známého plzeňského divadelníka Zdislava Prince pro ně zahráli v vrvorepublikové třídě několik jarních pohádek. To nedělní program byl pro všechny věkové kategorie. Tentokrát měli velikonoční návštěvníci na výběr z dětského folklóru v podání souboru Úslavaček při ZUŠ ve Starém Plzenci nebo si mohli počkat na koncert ženského pěveckého sboru Carmina z Přeštic. Pondělí patřilo krojované koledě.

Povelikonoční ptačí sobota se letos konala rovněž na Lüftnerce. Po roční odlmce měla nabídnout především dětem soutěže na zemi i ve vzduchu. Pro onemocnění hlavních aktérů

nakonec vedovala programu lesní pedagogika. Tentokrát v podání oblíbených lektorů z Lesů ČR v čele s Ing. Pavlem Šeflem. Samozřejmě, že byla zaměřena především na ptáky. Šikovné děti mohly nejen zkoušet uhadnout jakému opeřenci která budka patří, ale malý ptačí příbytek si měly možnost i postavit.

Oslava Dne Země v Zoologické a botanické zahradě města Plzně sestoupila z Lüftnerky před Tropický pavilon. Pro malé návštěvníky zde byla připravena řada soutěží o zajímavé ceny. Do Kilometrovky odpoledne tradičně zamířili lidé sbírající upotřebený potravinářský hliník. Přišli výlučně jednotlivci, protože školy už vzhledem k jeho objemu vozí sběr přímo do kontejneru v technickém zázemí zahrady.

A jsme znovu na Lüftnerce. Posledního dubna na čarodějnickém sletu. A o den později na tradičním zpívání pod májkou. Ke každoročně vystupujícímu dětskému lidovému souboru Plzeňáček se letos přidal dětský pěvecký sbor Šum z Rokycan. Na repertoáru měl především písničky o zvířatech. (fh)

Galerie

33 °C a během inkubační doby dlouhé od 44 do 77 dnů ji samec udržuje střídavým rozhrabováním a zase přihříváním tlející rostlinné hmoty. Kontrolu nad teplotou, a to s přesností až půl stupně, mu umožňuje citlivá buňka v zobáku a na jazyku. V kupě bývají vejce od více samic, jsou uspořádána do kruhu a uložena špičkou dolů. Mláděta vylézají z přírodního inkubátoru sama, první den po vylíhnutí dovedou létat na kratší vzdálenost a celkově se o sebe postarat.

Přírodní umělá líheň slouží tabonům většinou po několik desetiletí. Největší doložený inkubátor měl v průměru 16 m, vysoký byl 5 m a byl vytvořen z 300 metrů kubických materiálů. U některých druhů tabonů samci budují hnízdo vždy nové.

Jiné druhy tabonů zvolily pro inkubaci vajec snazší metodu: Samice zahrabává každé vejce samostatně do jam na osluněném místě do černého lávového písku, který slunce silně zahřívá. Druhá varianta spočívá ve využívání písčítých míst s geotermálním teplem.

Jakési přírodní inkubátory staví pro svá vejce i kobry královské, výborní a mimořádní rodiče mezi hady. Jedná se o dvoupatrové hnízdo. Listí a úlomky vegetace nahrnují nebo je nosí ve smýčkách přední části těla. Během tří dnů postaví had kupu vysokou asi metr. Uvnitř vytlačí komůrku a do ní naklade 20 až 50 vajec. Ty překryje vrstvou listí a na něm si teprve upraví prostor pro sebe. Dole se vyvíjejí vejce zahřívána tlejícím listím, nahoře je střeží samice a napadá každého, kdo se k hnízdu přiblíží. (kola)
Foto Jaroslav Vogeltanz

Změna je život. Letošní Probouzení lesa provázela lesní pedagogika v podání lektorů z Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů – pobočky Plzeň.
Foto IRIS Miroslav Volf